

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

O reformă radicală

Nu se cunosc încă planurile ministrului prezident austriac *Hussarek* cu raport la reformarea constituției în Austria, și prin urmare nici felul înăuririi lor asupra dualismului monarhiei austro-ungare.

Imprejurările din Austria și învățămintele războiului dovedesc însă îndreptățirea de a pune la cale o reformă de natură mai importantă.

Austria se compune din 17 provincii de ale coroanei. Provinciile sale sânt locuite de: nemți, cehi, poloni, ruțeni, sloveni, italieni, români, — fără ca aceste popoare să fie recunoscute ca naționalități. De aici au urmat multe nemulțămiri și neorânduiri în viața politică austriacă.

Fiecare din popoarele numite se luptă pentru a obține cât mai multe drepturi pentru sine, pe socoteala minorităților din cutare provincie.

Cehii se înțeleg destul de rău cu nemții din Boemia. În Știria elementul german ar vrea să fie preferit slovenilor, cari sânt mai puțini. Cei din Carintia ar voi și ei să propășească pe socoteala italiană și germană; iar aristocrații poloni pe socoteala ruțenilor, cu cari nu se năvălesc nici românii Bucovinei.

Urmează de aici, că elementele nemulțămite au făcut și fac inversunată opoziție tuturor stăpânirilor austriace.

Oameni luminați, cu vederi politice mai largi, de multă vreme caută mijloacele potrivite pentru curmarea neînțelegerilor între popoarele Austriei.

Guvernul actual *Hussarek* va încerca să facă pace între naționalități,

organizând — pe lângă toate desmințirile — statul pe temeiul autonomiei acestor popoare.

Fiecare naționalitate, în cercul său de lucrare, se va îngriji de afacerile sale administrative și culturale; iar problemele mari de politică externă, financiară, economică și militară ar cădea în sfera de lucrare a Reichsratului.

Acesta ar fi felul reformelor, ce se pregătesc în Austria, de reprezentanții cei mai aleși ai popoarelor sale, sub conducerea profesorului *Lammensch*, un bărbat care știe să cumpanească situațiile.

De sine înțeles, că cercurile hotărâtoare politice ale statului ungar primesc cu nu puțină îngrijorare vestea despre planurile de organizare federativă din Austria.

Reforma însă, considerată ca afacere internă a Austriei, va căuta să respecteze hotarele de astăzi ale țărilor coroanei Sfântului Ștefan.

Distinși cu ordinul Maria Terezia

— Un român decorat —

Maiestatea Sa monarhul *Carol*, cu ocazia zilei sale natale, a conferit și în anul acesta mai multor ofițeri ordinul militar Maria Terezia, ca recunoștință pentru atitudine indeosebi succesă, dovedită în fața dușmanului.

Este cea mai înaltă decorație militară, ce o poate câștiga oricare ofițer, fără deosebire de rang sau naștere.

În primele zile ale domniei Sale, suveranul nostru a distins mai întâi pe arhinucele *Frideric* cu marea cruce a ordinului Maria Terezia.

În anul trecut s'a acordat acest ordin, în gradul de comandor, următorilor: arhiducelui *Iosif*, generalilor *Dankl*, *Hermann Kövess* și *Arz*; afară de aceștia, 20 de ofi-

țeri au primit crucea de cavaleri ai ordinului.

Conform statutelor ordinului Maria Terezia, cei primiți în calitate de cavaleri sânt admiși în șirul nobililor și pot cere să fie înaintați la rangul de *baron*, care li se acordă fără taxă.

În anul curent sânt decorați, cu crucea de cavaler ai numitului ordin, 12 ofițeri, ale căror fapte vitejești datează, în cea mai mare parte, din primele luni ale războiului purtat cu Sârbia și Rusia.

Între ofițerii distinși se află și dl *Ioan Boeriu* de Polichna, general-maior l. p., căruia i se acordă crucea de cavaler al ordinului Maria Terezia, pentru purtarea vitejească manifestată în 23 August 1914 în fața dușmanului în lupta dela Polichna.

Distinsul general român este fiu al țării Oltului (de naștere din comitatul Făgăraș) și a câștigat lupta dela Polichna în calitate de colonel, în armata lui *Dankl*, fiind comandant al regimentului de infanterie Nr. 76.

În chestiunea școalelor

Unul dintre redactorii ziarului *Az Est* a fost primit săptămâna trecută în Budapesta din partea l. P. Sf. Sale arhiepiscopului și mitropolitului nostru *Vasilie Mangra*, care i-a făcut, în chestiunea trecerii la stat a școalelor românești dela hotarele țării, următoarele declarațiuni:

— Conte *Apponyi* hotărâse în anul trecut statificarea tuturor școlilor românești aflătoare la hotarul țării dinspre România, motivând aceasta cu faptul că în timpul războiului cu România parte dintre preoții și învățătorii români n'au rămas credincioși statului ungar. Când am aflat despre aceasta, ne-am dus la contele *Apponyi* și i-am arătat nemulțumirea noastră. Am recunoscut singur, că statul are dreptul să pedepsească pe cei-ce nu și-au făcut datoria către țară; dar nu găsim drept, ca pentru greșelile unora să sufere toți și ca să fie trecute la stat școalele, ai căror învățători și-au făcut datoria către patrie pe front, și mai luptă și azi pe câmpul de luptă, sau s'au întors invalizi. Dar guvernul acum generalizează.

— Care ținuturi formează așa zisa zonă culturală? — a întrebat redactorul dela «Az Est».

— Cred că este vorba de comitatele Făgăraș, Brașov, Treiscaune, Odorhei, Târnava mare, Sibiu, Bistrița-Năsăud și Murăș-Turda.

— Vor veni la rând și comitatele Hunedoara și Caraș-Severin?

— Pe cât știu eu, și aceste două vor veni la rând.

— Cam de câte școale este vorba?

— De vre-o 400. Din aceste trei sferturi sânt greco-orientale și restul greco-catolice.

— Ce pași a făcut guvernul până acum?

— După ordinul guvernului, s'a înființat în Sibiu comisie care a luat măsuri pentru preluarea clădirilor și a mobilierului. S'au urmat discuții cu consistorul din Sibiu privitor la predare...

— Când se va întruni sinodul?

— Acesta se întrunește în fiecare an, dar cred că nici acest sinod nu se va declara competent, și va lăsa hotărârea în seama congresului național.

— Se încep la toamnă cursurile în aceste școale?

— Nu știu sigur; pe cât am aflat însă, ministerul a și numit ca învățători ai statului pe vre-o 300 dintre învățătorii noștri.

— A conferat l. P. S. Voastră în această chestie și cu ministrul cultelor contele *Zichy*?

— Da, și contele *Zichy* ni-a declarat în repetate rânduri, de altfel și față de episcopii *Ioan Papp* din Arad și *Miron Cristea* din Caransebeș, că aprobă cu totul măsurile luate de fostul ministru *Apponyi* și le va pune în aplicare. I-am răspuns, că statul poate aplica cu forța legea; noi însă, ca fruntașii preoției române, nu aprobăm măsura și vom privi de datoria noastră apărarea acestor școale.

Nu pot spune ce am conferat cu prim-ministrul. Numai atât pot zice, că mi-a făcut asigurări liniștitoare. Ceeace mi-a înțeles, că prim-ministrul este bărbat de stat înțelept.

FOIȘOARA

Inimioara

— Povestire de J. Claretie —
(Urmare)

VI

— «Avem onoarea să vă mulțumim, domnilor și doamnelor», zise înclinându-se impresarul.

Lumea pleca, luminile începură să fie stânse. Ieșiră aproape toți. Numai *Petre Pomério* rămase ca ținut pe loc, uitându-se mereu la *Kadja*, care părea că-l uitase și își socotea câștigul.

Totuș, li mai aruncă o ultimă privire, zimbându-i în clipa când și dânsul fu nevoit să plece.

Pomério, în noaptea aceea înstelată cu luna plină, care bătea în undele canalurilor, făcându-le să pară de argint topit, când se pomeni în stradă, începu a merge drept înainte, fără să știe încotro. Nu vedea nimic alta decât chipul frumoasei fete, care cu câteva clipe înainte își legănase trupul mlădios înaintea lui, înaintea tuturor spectatorilor.

În viața lui nu mai văzuse așa frumoasă, în viața lui! Și ea? Cu ce ochi se uitase la el în clipa când li dăduse cheta!

O auzea întrebându-l:

— «Și inima?»

O, Doamne! și inima, vezi bine, și inima, și buzele și tot ce ar fi vrut ea! Tot i-ar fi aruncat la picioarele ei, frumoasei *Kadja*. Făcuse bine că-și oprise cuțitul de *Sheffield*; dar, cu toate astea, dacă ea i-l ar fi cerut, cu drag i-l ar fi dat! O auzea cum îi mulțumise dragălașă, îi vedea ochii frumoși, codați negri ca murele, pieptul alb ca vâlurile în care se învălue zănele. Nici nu mai încăpea în doea; era o zână, *Kadja* aceea! Curat zână, sau o prințesă din povești, ca acelea de care îi pomenise de atâteaori bătrânul păstor. Știa el că și zănele se mărită după pământeni. Așa-i povestise bătrânul *Jan*.

— Oh! Ce rai i-ar fi părut viața, dacă ar fi putut să ia de soție pe frumoasa *Kadja*, Dumnezeu mare! Să trăiască cu ea alături la *Plérin*.

— Ai înebunit, băete, își zicea el singur; să te ia pe tine o fată de emir! Nu cumva îți-o rămânea mintea în baraca ei?

Mintea? De-ar fi numai atât!

Și mintea, și inima!

Pomério mergea, mergea în neștire, trecând pe lângă o troiță, la o răspântie. Eră o statuie a sfintei *Fecioare*, patrona marinarilor; la dreapta și la stânga ei ar-

deau luminări, a căror lumină se risipea dulce, pe chipul Maicii Domnului.

Pomério se închină și se apropie să-i sărute picioarele.

Doamne! Ce bine semăna Sfânta *Fecioară* cu *Kadja*!

Pornî mai departe, intra și ieși din oraș, până se pomeni din nou în fața baracei, care fusese atât de luminată mai înainte, și acum părea moartă cu lămpile stânse.

Nici lumină, nici muzică! Ce trist i se părea acum totul tânărului, trist de moarte.

Prin pânză nu mai răsbătea, decât o lumină foarte slabă.

Pomério auzi înăuntru voci, se apropie de baracă, să audă mai bine, căci deslușise printre celelalte voci pe a *Kadjei*.

Era acolo, ea, *Kadja* cea frumoasă, dincolo de pânza veche a baracei. *Petre* putea să-și lipească ochii de țesătura rară și să vadă pe fata emirului!

Se apropie cât putu mai mult, și rămase încremenit. Inima începu a-i tremura, a-i bate repede, ca inima unei păsărele ajunse în mâinile cuiva. Oare visă? Auzi pe *Kadja*, care vorbea cu *Maltezul*, cu impresarul:

— «Adevărat că era foarte dragut

Bretonul; și ce nostim, nostim, când a dat drumul în tamburină giuvaerului acestuia!»

Era cu puțință? Vorbea de el, de *Pomério*! Se gândea la el, cum se gândea și el la ea, în aceeași clipă! Va să zică nu-l uitase!

Maltezul, întâi cu voce surdă, bodegânind, apoi din ce în ce mai acră, mai furioasă, îi răspunse:

— «Ia ascultă! ai să-mi faci plăcerea să-l dai naibei, să-l uiți, pe *Bretonul* tău! Dacă vrei să petreci, dacă vrei să cochetezi și aici, ca la *Quimper*, o să ai a face cu mine!

— Ce spui, frate!

— Am să asvâr în canal, giuvaerul tău dela *Jersey*, dacă-mi faci pe sentimentala; te previu!

Tonul devenea din ce în ce mai aspru, mai arăgos; era un amestec de accent oriental, de limbăgiu de mahala. Levantinel trebuie să fi stat în fața *Kadjei*, — desigur că o amenința!

— «Ei bine! încearcă-te numai să mi-l iei, și-ți sparg paharul ăsta în cap!» se răstă *Kadja*.

În același timp, amestecat cu sgomotul de farfurii și tacâmuri (artiștii mâncan)

Ce vrea America?

Revista *Neu Europa*, în numărul său din August, conține un bun articol despre America, semnat cu pseudonimul de *Diplomaticus*.

Autorul diplomat începe cu punctele, *patru* la număr, din vorbirea preșidentului *Wilson*, ținută la mormântul lui Washington, când conducătorul Statelor Unite descoperise condițiile, sub care înțelegerea ar fi aplecată să discute asupra păcii. (Punctele lui *Wilson* sânt: demobilizarea, tribunalul de arbitri, liga popoarelor și desființarea diplomației secrete).

Cevaș mai târziu, *Lloyd George*, în cuvântarea adresată soldaților americani, declarase că Germania ar putea încheia pace în orice zi cu Statele Unite, cu Franța și cu Anglia, dacă ar primi condițiile expuse de președintele Uniunii.

Ministrul de externe austro-ungar, contele *Burian*, a zis și dânsul: «Punctele mai nouă de pace, statorite în 4 Iulie 1918 de către *Wilson* — cu excepția unor iperbole — nu pot fi respinse. Ci, dimpotrivă, le aprobăm cu toată căldura inimii noastre».

Iată *trei* declarații, rostite de: *Wilson*, *Lloyd George* și *Burian*, în înțelesul cărora nimic nu stă în drumul învoelii pașnice, — și totuși ne aflăm mai departe de pace, decât ori și când; deoarece nici *Wilson* și nici *Lloyd George* nu gândesc, să tragă consecvențele din vorbele lor.

De aici se vede, că America, pe lângă scopurile sale războinice ideale, mai are și alte scopuri.

Mult s'a vorbit despre imperialismul lui *Wilson* și despre dorința Americii de a fi stăpâna lumii.

Roosevelt și *Taft*, adversarii lui *Wilson*, sânt imperialiști; din contră, *Wilson* a combătut totdeauna politica imperialistă și de trust.

Ar fi ridicol să ne închipuim, că America dorește câștiguri teritoriale. Nu se poate crede nici aceea, că voește să facă afaceri din purtarea războiului; căci, înainte de a intra în acțiune, făcuse cu mult mai bune afaceri din furnizarea articolelor de război. Nici aceea nu este de crezut, că se înarmează pentru a se răfui cu Japonia; deoarece cu armata sa de pe uscat nu poate izbuti în lupta cu acest adversar al său: diferendul americano-japonez se poate hotărâ numai prin flote.

Prin urmare ce vrea America?

Voiește oare, ca nici una din puterile europene să n'ajungă prin bi-

ruință la supremație? Acest scop ar fi ajuns, dacă cele două grupuri purtătoare de război s'ar înțelege asupra celor patru puncte ale lui *Wilson*.

Mai rămâne o ultimă presupunere: *America voiește să arate lumii, că spada sa a decis războiul.*

Nu încapă îndoială, că America a făcut promisiuni Franței, când a făgăduit «repararea nedreptăților dela 1871».

Planul războinic american nu este secret pentru cei inițiați: *În primăvara ce vine 1919*, — când după socoteli americane se va găsi o armată de trei milioane pe câmpul de luptă apusean, — *armata americană va porni marea ofensivă în Alsacia, ca după aceea să treacă lupta pe teritor german.* Dacă armatele americane ar reuși să ocupe provinciile dorite de francezi, *Wilson* având în mână garanța aceasta va reveni asupra punctelor sale de pace.

Este prin urmare învederat, că scopurile războinice ale Americii sânt totuși de natură teritorială, deși câștigurile le-ar da aliatului său. Astfel s'ar putea vorbi despre un anexionism ideal, ceea ce la adecă este totuși în deplină contradicție cu al doilea punct al condițiilor de pace puse de *Wilson*, care cere ca orice chestiune de război, — va să zică și chestiunile teritoriale, — să se hotărască numai prin învoeala popoarelor nemijlocit interesate. Iar chestiunea Alsatiei și Lorenei privește nemijlocit națiunea germană.

Americanii sânt, în acelaș timp, oameni politici excelenți. În viitoarea confederație a popoarelor lumii America voiește să fie *primus inter pares*. Este gata să depună arma pe vecie, dar numai atunci, când a dovedit că spada sa este mai ascuțită și mai grea, decât a celorlalți. De aceea, declarațiile lui *Burian* găsesc urechi închise la *Wilson*.

Statificarea de școale. Keleti Értésítő anunță:

Mitropolitul greco-oriental român *Vasilie Mangra* a înaintat ministrului preșident *Al. Wekerle* și ministrului de culte și instrucțiune publică, conțelui *Ioan Zichy*, un nou memoriu în afacerea statificării școalelor confesionale române. În memoriu se motivează punctul de vedere al episcopatului greco-oriental român.

Adunarea epitropiei fondului ziaristilor români

Epitropia fondului pentru ajutorarea ziaristilor români și-a ținut adunarea la Blaj, Miercuri în 14 August n. Au participat domnii: *Vasile Goldiș*, *Dr. Ioan Lupas*, *Ioan I. Lăpedatu* și *Alexandru Ciura*.

Vicepreședintele *Dr. Ioan Lupas*, în absența preșidentului, salută pe cei prezenți și deschizând conferența, constată că fundațiunea ziaristilor dispune azi de 158 mii coroane.

A urmat la ordineza zilei citirea și verificarea ultimului proces verbal din 29 April 1917.

Secretarul prezintă socotelile anului trecut.

Se constată, că valorile fondului se administrează la Orăștie și acțiunile sânt calculate după valoarea nominală. Socotelile se aprobă. Averele fundațiunii a crescut prin răscumpărările de felicitări și prin fundațiunea «*D. Birăușiu*» în valoare de 3 mii coroane.

S'a primit propunerea, ca ziarele noastre să fie rugate a solicita dela cititorii lor câte 2 coroane pentru fondul ziaristilor.

S'a mai decis a se face apel în favoarea fondului către proprietarii și meseriași, cari au realizat venituri însemnate în cursul războiului.

După acestea s'au votat ajutoarele disponibile și s'a hotărât a se edita repertoriul «*Telegrafului Român*» compus de *dl Teodor Păcățianu*.

În fine s'a hotărât ca epitropia să țină pe viitor două ședințe: una administrativă, primăvara, iar a doua toamna, pentru votarea ajutoarelor și a premiilor.

Situația militară în Apus

Se scrie din Berlin:

Criticii militari berlinezi, vorbind de situația actuală de pe câmpul de luptă, declară că bătălia stagnează.

Aceasta nu însemnă însă o completă stagnare a activității de luptă, ci numai o fază a bătăliei, în care liniile de luptă nu se îndepărtează considerabil, dar al cărei rezultat nu se cunoaște încă.

Bătălia își va continua cursul ei buibitor, în primul rând pentru că ambii adversari nu pot dori o eventuală trecere la lupta de poziție și ambii caută să provoace decisiua.

După știri amicale și dușmane, pierderile francezilor au fost în unele locuri extraordinar de grele. Generalul *Foch* a trebuit să aducă, în contra voinței sale poate, în noua întreprindere dela 8 August, mai multe trupe decât avea intențiune la început. El joacă aici într-o anumită măsură *va banque*. Din partea germanilor n'a fost însă necesară o dublare a forțelor pentru respingerea atacurilor dușmane în numeroase rânduri repetate.

Comandamentul armatei n'a risipit, cedând presiunii momentului, forțele sale conservate, ci le-a ținut pentru o altă întreprindere, care pentru moment este încă învăluită în mister.

Francezii și englezii au ajuns de astădată la culmea încordării tuturor forțelor. Până la 11 August la amiază s'a stabilit participarea a 34 divizii dușmane pe frontul de luptă, și anume 11 divizii de infanterie anglo-australo-canadiene, 1 americană și 18 franceze, precum și 3 divizii de cavalerie engleze și 1 franceză. Între timp această cifră trebuie să fi fost cu mult mai întrecută.

În afară de aceasta au fost pregătite pentru atac: artileria neobișnuit de puternică și un număr de tancuri și aeroplanuri neîntrebuțate până acum.

Au intrat în acțiune cel puțin 3 batalioane de tancuri, cu peste 5.000 automobile mari blindate, precum și numeroase automobile ușoare cu viteză mai mare ca a acceleratoarelor.

Tancurile treceau, în unele sectoare la o distanță de abea 50 metri.

Dintr'un ordin al șefului armatei australiene, capturat la 5 August, reese că această bătălie trebuia să devie cea mai mare din acest război, în ce privește felul ei, și că dușmanul considera lupta ca o mare întreprindere de străpungere.

Față de aceasta, acțiunea executată de către infanteria germană de poziție și artileria, din prima zi, întâi în defensivă și apoi în contra-atac, se apropie — după cum telegrafează corespondentul de război *Köster*, ziarului *Vorwärts* — de supraomnesc.

Tancurile, pe care trupele germane nu le cunoșteau încă, n'au obținut nici ele, decât un efect de surprindere momentană. Trupele s'au acomodat repede noiei arme.

Proiectilele de oțel ale mitralierelor au fost de ajuns spre a găuri tancurile, și granatele de mână au sfărâmat caroseria lor. De îndată ce eșiră din ceață, tancurile fură distruse de loviturile precise ale artileriei germane.

Așa dar nici tancurile nu vor modifica într-un nimic situația de pe câmpul de luptă.

Brigadele ceho-slovace în Rusia

Iată felul cum s'au format brigadele aceste, de care se face astăzi nu puțină vorbă:

În Mai 1917 armata rusească a început a se prăbuși, separându-se ucrainii, polonii și celelalte națiuni, pentru a forma regimente naționale. Prisonierii de război au rămas în taberele lor fără îngrijire și fără supraveghere. Atunci prizonierii chehi, ademeniți de avantajele ce li se ofereau și mânai de dorul de a scăpa din mizeria în care căzuseră, se organiză în corp separat de armată, care dădu sprijin mișcării bolșevichilor, până ce aceștia reușiră să ajungă la putere.

Pe timpul revoluției din Noemvrie 1917 brigadele ceho-slovace intrară în conflict cu bolșevichii, bănuite fiind de acțiunea că s'au înțeles cu burghezimea reprezentată în partidul cadeților pentru a răsturna puterea muncitorilor.

De aici începe dușmănia între bolșevichi și brigadele ceho-slovace.

Încheindu-se pacea dela Brest-Litovsc, brigadele nu mai aveau ce căuta în Rusia, și ele se gândeau din început să treacă

prin Siberia până la Vladivostoc spre a se imbarca pentru a ajunge în Franța.

Transportarea lor pe calea ferată dealungul Siberiei era însă aproape imposibilă, din cauza desorganizării serviciului pe căile ferate din Asia; apoi ar fi pricinit această încercare un nou conflict între Rusia și puterile centrale.

Străbaterea Aziei în marșuri era asemenea imposibilă, căci li-ar fi trebuit mai bine de un an de zile, ca să ajungă pe jos până la Vladivostoc.

Intrând puterile centrale în Ucraina, brigadele s'au retras în spre Volga, învrăbite cu guvernul din Moscova și osândite să se risipească fără a putea scăpa undeva la larg.

Situația lor se schimbă, în urma descompunerii armatei rusești, veni un număr mare de ofițeri dintre cei nemulțumiți cu schimbările din Rusia. Se alătură și contra-revoluționarii în număr mare, și brigadele deveniră un factor cumpănitor în lupta ce se încinse de nou în contra sovieturilor. Cheltuielile pentru această nouă organizare le poartă dea'ntregul înțelegera.

Chemați într-un sprijin și salvarea brigadelor ceho-slovace, japonezii au debarcat la Vladivostoc împreună cu armata americană și chineză.

Rusia s'a ales încercuită de puterile înțelegerii. Din nord înaintează englezii și francezii de pe coasta Murman dealungul căii ferate de acelaș nume, pătrunzând o distanță de 500 chilometri și apropiindu-se de capitala Petersburg până la distanță de 600 chilometri. În sud-est, și anume în partea sudică a Uralului până la Don în teritoriile cazacilor, operează brigadele ceho-slovace, întărite prin cazaci și elementele contrarevoluționare. O parte din această armată a trecut Uralul spre Siberia și pare că pregătește terenul pentru înaintarea japonezilor, după ce a ocupat o parte din linia ferată siberiană.

Interesantă este motivarea pe care o dau japonezii invaziunii lor în imperiul Rusiei. Ei declară:

«Ceho-slovacii, cari au dorința să asigure rasei lor o existență liberă și neatârnată și din această cauză au făcut cauză comună cu aliații, au drept la simpatia și respectul camerazilor cu cari s'au aliat».

Care este intențiunea Japoniei, este deocamdată greu de înțeles. La dânsii predomină dorința de expansiune teritorială, cât și pornirea de a lărgi sfera influenței asupra Chinei.

Anglia ar dori earăș a pune mâna pe coasta Murman și întreg teritoriul de lângă Marea Albă, prin care și-ar asigura stăpânirea în regiunile nordice. Dară se poate că ei se gândesc și la o cale pe uscat spre India, aflând astfel legătura între Marea de gheață și Oceanul Indic.

Se poate însă, ca toate operațiunile să urmărească înainte de toate constrângerea puterilor centrale de a ridica de nou frontul răsăritean, detragând astfel o însemnată putere armată de pe frontul de vest și sudvest.

Anchetă în chestia păcii cu România

În Mai a. c. a fost subscris contractul de pace încheiat cu România. Cu ocaziunea aceasta pe lângă contractul propriu zis încheiat între România pe de o parte și Austro-Ungaria, Germania, Bulgaria și Turcia pe de altă parte, a fost încheiat și contract întregitor, unde se regulează poziția de drept a teritoriilor, care trec dela România la Austro-Ungaria. În privința acestui contract, guvernul român a pregătit un proiect statător din 6 puncte. Ministrul de externe *Arion* a trimis proiectul ministrului de externe Austro-ungar, conțelui *Ștefan Burian*.

În ministerul de externe austro-ungar, proiectul a fost studiat și apoi a fost trimis ministrului preșident *Alexandru Wekerle* spre a se pronunța și guvernul ungar asupra lui.

În ministerul de justiție s'a ținut în chestia aceasta o anchetă, la care au participat reprezentanți din ministerul de interne, agricultură, de culte și de justiție.

În temeiul contractului întregitor locuitorii din teritoriile ce se anexează la Ungaria și au fost cetățeni români, au libertatea să aleagă între cetățenia română și cea ungară. Acelor locuitori, cari voiesc să se mute în România, li se acordă deplină posibilitate. Un punct însemnat regulează referințele de proprietate ale comunelor adnexate la Ungaria și modalitatea comunicării cu teritoriile aflătoare în posesiunea lor, dar rămase în cealaltă țară.

Alt punct regulează chestia arhivelor, a depozitelor judecătorești și administrative și a matriculelor. Punctul al cincilea

Petre Poméroiu auzi râsul negrului și hotul enormei Aiaș, care însoțeau gâlceava.

— «Nu mă scoate din răbdări, strigă Levantinul; nu te pune cu mine!»

(Va urma)

Amurgul

... Incet lumina zilei
Se cerne spre 'nserat,
Șalene se coboară
Amurgul peste sat.

Și umbra se așterne
Pe-al cerului vestmânt,
Iar florile-și închină
Cununa la pământ.

Din luncă lucrătorii
Vin pâlcuri înspre sat;
In fân cosit greerii
Pornesc al lor cântat.

De după dealuri luna
Ascultă răsărind,
Un clopot dela turme
In depărtări perind...

Vasilie Genie,
paroh ort. rom.

se referă la relațiile de drept ale bisericii greco-orientale pe teritoriul anexat.

Ancheta ce s'a ținut în privința acesteia în ministerul de justiție, s'a pus pe punctul de vedere, că locuitorii teritoriilor anexate la Ungaria în viitor vor aparține bisericii din Ungaria după confesiunea lor. Averele bisericilor a comunelor anexate nu se va adăuga la mitropolia gr.-or. română de Sibiu, ci se va administra separat, ca fond independent.

Punctul ultim (6) al proiectului a fost explicat de ancheta așa, că în conformitate cu intențiunile S-lui 12 al contractului general, teritoriile ce se anexează, trec la Ungaria fără sarcini, astfel că Ungaria nu ia asupra sa nici o datorie de stat română.

Contribuiri pentru orfelinat

1. Daniil Chidu Buduleța, Porcești	Gor.	10
2. Caporal Nic. Fogoroși, Bradu	"	10
3. Frunt. A. Dița, M. Felek	"	10
4. " Simion Vințan, Ciora d. j.	"	6
5. Honvezi: Victor Macaveiu, Bucium-Muntari	"	6
6. Șerban Irimie, Lupșa	"	10
7. Pavel Lojin, Avrig	"	10
8. Ilie Nazarin, Hărman	"	10
9. G. Nichifor, Ompoly-mező	"	10
10. Iacob Oprea, Metesd	"	10
11. Lucian Șutiu, Cricău	"	10
12. Dumitru Todoran, Ibănești	"	10
13. Candin Marc, Buceș	"	10
14. Nicolae Hardă, Ofenbaia	"	4
15. Irimie Todoran, Ibănești	"	10
16. I. Turcian, Ohaba de sub peatră	"	10
17. Gligor Runcan, Banabici	"	5
18. Nicolae Israel, Lupu	"	6
19. Achim Doroga, Lodroman	"	10
20. Ștefan Roboi, Sălașul de sus	"	10
21. Ioan Negrea Iagăr, Cesler	"	5
22. Iacob Curechean, Topârcea	"	5
23. Grigore Huruba, Maroshéviz	"	4
24. George Goșa, Lupșa	"	4
25. Mihail Ciora, Felgyógy	"	4
26. Simion Netea Feiső-Répa	"	10
27. Nicolae Cidrea, Lupșa	"	4
28. Simion Verzariu, Dupăpeatră	"	4
29. Vasile Murășan, Bothaza	"	1
30. Ioan Popa, Hidegkut	"	10
31. Dionisie Balázs, Baișoara	"	5
32. Ludvig Gongu, M.-Vásárhely	"	10
33. Ioan Ghiolțan Kis-Bogács	"	2
34. Tănase Popa, Ciocoi	"	5
35. Alexandru Sămbotelican, Magyar-Szilvás	"	5
36. Stanciu Dușianu, Temeskenez	"	1
37. Emil Rusu, Ciocoi	"	5
38. Andrei Popa	"	4
39. Gavrilă Tătar, Unimet	"	5
40. Dumitru Rusu, Campion	"	25
41. Trandafir Siminescu, Tincova	"	10

Total Cor. 305

Curilovte, 25 Iulie 1918.

Chidu Danitl.

Un cult străin de noi

— Observări —

Sub titlul de: *Margareta Maria Alacoque și cultul inimii Domnului*, a apărut într'un număr din a. c. al revistei *Cultura Creștină* un articol datorit d-lui Dr. Ioan Coltor. În articol se face amintire de jubileul canonizării sfintei Margareta Maria Alacoque.

Cine a fost această Margareta Maria Alacoque, al cărei jubileu s'a serbat «la marginile unui cer neutral, în zidurile Vaticanului», făcând ca să răsună «trîmbița jubilară a celor mai sublimе bucurii sufletești?»

Margareta Maria Alacoque, de origine franceză, s'a născut la 1647 în Lathécourt, lângă Autun. Călugărindu-se se retrage în mănăstirea Paroy-le-Monial, unde duce o viață contemplativă «curată și nevinovată ca un serafim din cer». În mănăstirea aceasta într-o viziune i s'a arătat Domnul nostru Isus Cristos, zicându-i: «Iată inima aceea, care a iubit atât de mult pe oameni, povestește tuturor tainele inimii mele și învață-i să o adoare și să o mângăie».

Consacrându-și viața întreagă lui Isus, primind dela El această poruncă, s'ar fi putut să n'o îndeplinească?

Dar cum se întâmplă de obicei cu cei ce vreau să introducă învățături nouă, așa fu și ea întâmpinată din partea contemporanilor cu neîncredere, cu ură și dispreț, fiindcă, «lumea nu o înțelege, biserică ezitează, păcătoși o batjocoresc, învățații o tîmbrează de vizionară».

Oare de unde provine atitudinea dușmănoasă a lumii față de călugărița nevinovată, care zicea, că Mântuitorul i s'a arătat nu o singură dată, ci de trei ori chiar, poruncindu-i să propoveduiască cele descoperite ei la prima viziune?

Să analizăm pretențiile cuvinte ale

Mântuitorului și să ne dăm seama de înțeleșul lor.

«Iată inima aceea, care a iubit atât de mult pe oameni, povestește tuturor tainele inimii mele și învață-i să o adoare și să o mângăie». Cuvintele acestea formează baza unui foarte răspândit cult în biserică apusană, numit cultul sfintei inimii a lui Isus. Sub cult înțelegem: un sentiment sădit în sufletul omului, prin care se manifestează în afară reverințele de stimă și iubire față de o persoană oarecare, pe care o adorăm. Fiindcă noi în primul rând sântem îndatorați să iubim pe Dumnezeu, creatorul nostru, e lucru de sine înțeles, că fiecare om va căuta să manifesteze prin acest sentiment adorarea sa față de Dumnezeu. Cu alte cuvinte cultul persoanei lui Dumnezeu ocupă locul prim în viața sufletească a fiecărui om.

Pe lângă cultul acesta există cultul, ce se rapoartă la Isus, ca Mântuitorul și răscumpărătorul omenirii; la prea curată fecioara Maria, ca maica lui Cristos, și la sfinții îngeri, ca povătuitori ai oamenilor și mijlocitori între cer și pământ. Foarte de timpuriu s'a introdus adorarea mucenicilor și a altor persoane, care prin anumite însușiri s'au distins pe terenul vieții religioase creștine.

Aici ne interesează mai de aproape cultul, ce s'a dezvoltat în jurul persoanei Mântuitorului nostru, ca răscumpărător și povătuitor al neamului omenesc.

Centrul acestui cult îl formează însuși persoana lui Isus, cu toate însușirile sale. Toate formele de cult chiar dela începutul creștinismului se referă la întreaga persoană a lui Cristos, care nici când n'a scos în relief o singură parte a ființei sale, poruncind învățăcelilor săi, ca pe aceea parte să o adoare mai mult și mai intens, decât alte părți ale trupului său.

Dimpotrivă, Mântuitorul pretinde adorarea și iubirea întregii sale ființe, dovadă întrebară pusă lui Petru: «Simone a lui Iona, iubești-mă mai mult decât aceștia?» (Ioan 2/15) Din aceste cuvinte urmează, că Mântuitorul cere dela învățăcelii săi, să-l iubească în întregimea ființei sale, și nu numai o parte sau o însușire a persoanei sale. Atribuindu-i atodreptate și atodîntelepciune, ca unui Dumnezeu ce era, nu putem presupune despre El, că ar fi retăcut în fața învățăcelilor săi, și totodată urmașilor acestora, o învățătură de așa mare importanță, după cum o prezintă unii, ca adorarea *întimii* sale.

A emite astfel de concluzie, din textul sfintei Scripturi, este în vădită contradicție cu adevărul biblic.

Mântuitorul a prevăzut, că în cursul timpurilor se vor ivi oameni, cari vor căuta să introducă învățături nouă în doctrina sa, de aceea întreabă pe Petru: «Simone a lui Iona, iubești-mă mai mult decât aceștia?» Când Isus rostește aceste cuvinte, de sigur, că nu le referă la o parte singuratică a trupului său, ci la întreaga sa persoană. Petru tot așa a înțeles cuvintele acestea, dovadă răspunsul lui: «Așa este, Doamne, tu știi, că te iubesc.» (Ioan 2/16)

Cum rămâne acum cu pretențiile cuvinte ale Mântuitorului, ce le-a rostit călugăriței cu prilejul descoperirilor sale?

Am văzut, că dela apostoli pretinde adorarea întregii sale persoane. Descoperindu-se cu 17 veacuri mai târziu unei călugărițe din mănăstirea Paroy-le-Monial, dela aceasta pretinde adorarea inimii.

Contemporanii, teologii și oamenii de știință, au luat atitudine dușmănoasă față de noua învățătură, — care însă totuși a prins rădăcini în biserică romano-apuseană, deși învățătura nu-și are izvorul în doctrina lui Isus.

Dar învățătura amintită este în contradicție și cu doctrina propoveduită de apostoli. E adevărat, că «evangelistul Ioan la cina cea de taină simțind *palpările vii ale inimii* Domnului, a fost înaintemergătorul apostol al acestei iubiri». Dar trebuie să facem deosebire între iubirea propoveduită de apostolul Ioan, care totuși nu se referă numai la inima lui Isus, ci la întreaga lui ființă, și între iubirea propoveduită de Margareta Maria Alacoque, din care s'a dezvoltat cultul *special* al inimii Domnului.

Aceste considerații ar fi de ajuns, ca să ne convingă despre faptul, că acest cult nu are temei în sfânta Scriptură. Despre aceasta ne convingem și mai bine, dacă analizăm conținutul sfintei Scripturi, unde nu aflăm nici un singur loc, care să poată îndreptăți această învățătură ivită către sfârșitul secolului al XVII-lea.

Asemenea n'are temei nici în vechea tradiție bisericească.

Dl Dr. Ioan Coltor zice: «La noi puțin s'a răspândit acest cult în forma sa pronunțată, în forma sa gingașă. *Păcat*. Un mare păcat și o mare pagubă. El cadrează minunat cu formele noastre liturgice, își găsește ecouri puternice în scri-

erile doctorilor noștri răsăriteni, — aici mai întâi.»

Fie-mi permis a pune întrebarea: Cari sânt acei doctori răsăriteni, în scrierile cărora acest cult își găsește ecouri puternice?

Păreră mea este, că această învățătură, este o născocire a minții omenesci.

Decretându-se de sfântă urzitoare acestei învățături, de câțiva ani încoace se pregătește terenul pentru dogmatizarea cultului inimii sfinte a lui Isus. În acest scop biserică apuseană «înălță flamura sfântă, cu icoana inimii Domnului, încinsă cu spini, surmontată de o cruce, aprinsă de foc și străpunsă cu sulița sf. Longin.» Tot scopului acestuia îi servesc și icoanele, ce se vînd în târguri și prăvălii, prevăzute cu semnele distinctive de mai sus.

Se observă, ici colo, în unele case ortodoxe cum se introduc astfel de icoane străine de cultul și credința bisericii noastre. Atrag atențiunea credincioșilor noștri asupra acestei învățături greșite, și-i îndemn să scoată asemenea podoabe din casele ortodoxilor, nefiind acolo la locul lor.

Emil Nicolescu.

Știrile zilei

Reprezentanța fundațiunii Gozdu. Luni, în 13/26 August a. c. se întrunește reprezentanța fundațiunii Gozdu în a doua sesiune ordinară anuală în Sibiu, sub prezidenția Excelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și mitropolit Vasile.

Achitarea damelor române din Brașov. Judecătoria de divizie din Cluj în 19 August st. nou c. a adus sentință în afacerea damelor române din Brașov, acuzate că au comis delict împotriva puterii armate a statului.

Judecătoria, în lipsă de dovezi, a achitat pe acuzate, motivând sentința cu aceea, că articolul apărut pe timpul invaziei române în *Gazeta Transilvaniei* în chestia înființării unei filiale a Crucii roșii române în Brașov, nu poate fi luat ca temei de acuză.

Ascultarea acuzatelor a ținut 10 zile. Judecătoria le-a aflat nevinovate. Procurorul a înaintat recurs de nulitate împotriva sentinței.

Ziariștii ardeleni în Sibiu. La consfătuirile ziariștilor ardeleni, ținute zilele acestea în orașul nostru, au participat 21 de reprezentanți din 15 orașe; alte 4 orașe au anunțat prin telegrame, că aderează la hotărârile aduse de întrunire. După vizitarea lucrurilor vrednice de văzut ale orașului, și după masa festivă din hotelul Europa, ziariștii s'au întrunit după amiază în sala comitatului. Aici s'a ținut consfătuirea propriei zișă sub conducerea prepozitului, a principelui Dr. Hohenlohe, care a salutat pe oaspeți și reliefind însemnătatea cea mare a presei a rugat pe redactorul Dr. Emil Kormoss să conducă mai departe ședința.

Ziaristul Gavril Oroszlány a prezentat un proiect cu privire la înființarea «Reuniunii ziariștilor ardeleni». În expunerile sale a făcut o scurtă reprivire asupra ziaristicii ardeleni, arătând că au existat 47 de ziare, și a prezentat o icoană despre înființarea cenzurii asupra presei ardeleni.

Proiectul a fost ascultat cu multă atențiune și a fost supus unei dezbateri de aproape 3 ore. În urma acesteia s'a luat o hotărâre unanimă de cuprinsul următor: Reprezentanții întruniți în Sibiu ai ziarelor ardeleni enunță, că înființează reuniune ziariștilor ardeleni. Spre acest scop conferența decide să aleagă o comisiune din trei membri ai reuniunii ziariștilor din Cluj, 2 membri din Brașov, 1 din Sibiu, 1 din M. Oșorhei, 1 din Turda și 1 din Făgăraș pentru a pregăti statutele.

Consfătuirea enunță, că membrii ordinari ai reuniunii ziariștilor ardeleni pot fi numai ziariști de profesiune precum și aceia, cari vor fi considerați ca ziariști de organele competente.

La propunerea făcută de doi membri, comitetul reuniunii poate primi în șirul membrilor și pe redactorii și colaboratorii foilor periodice. În comitetul și conducerea reuniunii cel puțin două din trei părți trebuie să fie ziariști de profesiune. — După consfătuire s'a dat reprezentăție în teatrul maghiar, iar a doua zi s'au vizitat băile dela Ocna.

† Dr. Teofil Bogdan, medic, consilier imperial, născut în Brad, comitatul Hunedoarei, domiciliat în Viena, a înecat din viață Luni la 2/15 Iulie a. c. la 6 ore p. m. în etate de 60 ani, și în al 17-lea an al fericitei sale căsătorii. — În mormântarea

s'a făcut la 4/17 Iulie la 3 ore d. m. în Viena. — Brad, în August 1918. — *Dora Bogdan*, soție. *Mărioara Bogdan*, fiică. *Petru Rimbaș*, cumnat. *Maria Rimbaș n. Bogdan*, soră și numeroase rudenii.

Regimente distinse. Ni se scriu următoarele: Comunicatul oficial din 11 August al statului nostru major amintește, că pe platoul celor Șapte comune, la frontul italian, s'au distins regimentele nr. 82, 101 și 138. Notez, că regimentul acesta din urmă, 138 este românesc.

Petrecere în Turda. Tinerimea română din Turda și jur învîță la petrecerea de vară ce o va aranja Mercuri în 28 August n. (sf. Mărie) 1918 în sala cea mare a redutei orașenești (vigadó) din Turda. — Confetii! — Dans! — Poste restante! — Președinte al comitetului aranjator este dl Gregoriu Rațiu, abs. de teol. Președinte de intrare de persoană 6 cor., în familie 5 cor. — Venitul curat este destinat pentru Sănatoriu de tuberculoși comitatens și alte scopuri filantropice. Începutul la orele 8 seara. Ofertele marinimoase sânt a se trimite la adresa dlui *Demetriu Jăneșiu*, contabil la «Arieșana» în Turda și se vor chita pe cale ziaristică. De mâncare și beutură se îngrijește comitetul.

Răscumpărare. Dl *Iacob Balcdșiu*, învățător, și d-șoara *Lucreția Roșu*, învățătoare în Vlădeni, în loc de anușet din prilejul cununiei lor dăruiesc la «Fondul Dr. Petru Șpan» ce se administrează de «Reuniunea sodalilor români din Sibiu» suma de 20 cor. — Dorind fericire tinerei părechii, pentru prinos mulțumeste, în absența președintelui: *George Poponea*, vicepreședinte.

Târg oriental în Budapesta. În hala industrială din parcul capitalei ungare s'a deschis așa numitul *târg oriental*, cercetat de numeroși oaspeți. Din Turcia și Bulgaria au sosit câteva sute de negustori, industriași și alte persoane fruntașe, să viziteze târgul oriental dela Budapesta, unde sânt expuse cantități însemnate de mărfuri, produse ale industriei din Ungaria. Este reprezentată și Turcia, Bulgaria și Bosnia-Herțegovina cu mai multe articole industriale și de comerț.

Câteva date. Sub acest titlu s'au publicat într'un număr mai nou al ziarului *Alkotmány* fapte vorbitoare despre felul ușor, în care unii oameni s'au îmbogățit, exploatând împrejurările războinice de astăzi.

Eată unele din aceste «câteva date»:

1. Un agent pestan a câștigat în cinci sferturi de oră *opt sute de mii* coroane pentru cojoace de oaie.
2. Alt agent s'a ales cu un profit de 600,000 coroane, în vreme de trei sau patru zile, în afaceri de spirit.
3. Un refugiat galițian plătește ca dare de câștig 580,000 coroane; ear la pertratarea judecătorească se dovedește, că n'a mărturisit o bună parte din câștigurile sale realizate.
4. La un negoț de contrabandă, cu zece vagoane de unsoare, un agent a dobândit 1 milion și 300 de mii de coroane. (D'aceia nu este unsoare)!

Cei răi de plată. În Germania sânt unele foi de specialitate, în ale căror coloane se comunică în fiecare lună o listă cu numele creditorilor, cari nu-și împlinesc îndatoririle și în general nu-și achita conturile.

Teatru cinematograf. *Apollo*, Strada Schewis. Directoară: D-na Emil Tóth.

Sâmbătă, în 24 August: *Nebunul care ioacă*, în primul rol Valdemar Psylander.

Duminică și Luni, în 25 și 26 August: *Copilul norocului*, mare dramă.

La fiecare din reprezentațiune dau frumoase suplimente de vederi în natură și scene umoristice.

Începutul la: 7 și 9 ore seara.

Cărți și reviste

Despre poporul român din Selaj. A apărut din condeii profesorului *Vasile Caba* în Viena cartea sub titlul *Világos vármegye román népe, nyelve és népköltészeté*. Deși menită să fie teză de doctorat, lucrarea se recomandă publicului cititor român. Ea cuprinde multe lucruri nouă și interesante pentru cei ce se ocupă cu etnografia. Se poate comanda dela autor: Vasile Caba, profesor, *Nagyoroszló, Szilágy-megye*. Preț 10 coroane, și porto 17 fil.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor I și II de învățători la școala noastră confesională ortodoxă română din comuna Bod, protopresbiteratul Brașov, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

a) Salar fundamental de 1200 cor., plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericii;

b) pentru cvartir, relut conform legii;

c) pentru încălzitul și curățitul salei de învățământ se îngrijește parohia.

Învățătorul care va fi ales pentru cl. II, e obligat:

1. A conduce copiii la biserică în toate Duminecele și sărbătorile și a cânta cu ei sf. liturgie. Totdeauna a șinea serviciul de al doilea cantor, pentru care i se va da un relut de 50 cor. și venit dela patrafir.

2. A instrua copiii în religiune și a șinea școală de repetiție.

3. A cultiva grădina de pomi.

Cei ce vor ști conduce corul bisericii de adulți, vor fi preferiți.

Petițiile instruite conform legilor, sânt a se trimite P. On. oficiu protopresbiteral în Brașov, iar concurenții vor avea a se prezenta la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Bod la 17/30 Iulie 1918.

Gerasim Feldiorean,
prezident.

Sofron Șerban,
notar.

Văzut:

V. Sfetea,
adm. prot.

Nr. 198

1—3

Concurs

Pentru întregirea a două posturi de învățători (învățătoare) la școala confesională rom. gr. or. din Preșmer (Prázmár), tractul Brașov, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

1. Salar fundamental dela biserică 1200 cor.

2. La un învățător cvartir în natură, la celalalt bani de cvartir în sumă de 200 cor., sau cvartir în natură.

3. Relut de grădină câte 20 cor.

Noi aleși vor avea să funcționeze și ca cantori la biserică, pe lângă remunerația de 1 cor. dela fiecare familie și venitele stolare obișnuite.

Cererele de concurs provăzute cu toate documentele cerute sânt a se înainta oficiului protopresbiteral al Brașovului, iar concurenții se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a cânta, iar eventuale concurențe spre a face cunoștință cu poporul.

Preșmer, la 8/21 Iulie 1918.

Din ședința comitetului parohial rom. gr.-or., ca scaun școlar.

Ioan Ludu,
paroh, preș. com.

Irodion Frateș,
notar.

Văzut:

V. Sfetea,
adm. prot.

Nr. 219/1918

(200) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Căpâlna (Sebeskápólna) în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și până în 8 zile înainte de alegere, cu observarea dispozițiilor din regulamentul pentru parohii, să se prezenteze poporului în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Sebeș, 21 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului Sebeș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medeanu,
protopop.

Concurs

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școala noastră confesională din Boiul-mare, tractul protopresbiteral al Sighișoarei, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Salar, conform legii în vigoare, plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericii. Gradațiile personale se compută numai după anii serviciu la această școală.

2. Cvartir în edificiul școlii. Lemne 2 stângini și relut de grădină 20 cor.

Dela alesul învățător se cere a fi cântăreț bun, a conduce școlarii în dumineci și sărbători la sf. biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie. A forma cu adulții cor, pentru care va primi onorar deosebit.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopresbiteral ort. rom. al Sighișoarei, cu a cărui prealabilă invoice se vor prezenta în comună, spre a face cunoștință cu poporul.

Boiul-mare, la 1/14 Aug. 1918.

George Daniilă, Ioan Neagu, Ioan Țiforea,
par., pres. c. par. epitrop. notar. c. par.

Nr. 419/918 protopresb.

Văzut.

D. Moldovan,
protopop.

Nr. 361/918

(203) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. română din Dancul-mare, protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Salar fundamental dela comuna bisericească 1200 cor.

2. Cvartir în edificiul școlii.

3. Grădină ¼ jug. catastral.

4. Lemne de foc 2 stângini.

Învățătorul e obligat a cerceta cu elevii biserica și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze rugărilor cu documentele de lipsă oficiului protopresbiteral ort. rom. din Orăștie în termenul indicat și să se prezinte la fața locului în vreo Duminecă sau sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Orăștie, la 5 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Orăștie, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Domșa,
protopop.

Nr. 298/1918.

(199) 1—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», pentru întregirea următoarelor posturi din tractul Deva:

1. Un post de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III Nevoș, pe lângă neputinciosul paroh Ioan Șinca.

Emolumentele capelanului sânt, afară de dotațiunea dela stat menită pentru capelan, încă jumătate din toate venitele stolare din biserică și afară de biserică, de orice natură, precum și jumătate din birul profeș.

2. Un post de paroh în parohia de cl. III Almașul mic cu filia Archia.

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții sânt poștiți a se prezenta pe lângă încunoștințarea subsemnatului în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Deva, la 25 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Deva, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoarești din comunele amintite mai jos se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Blăjeni Plaiu și Sat. Salarul se plătește 1000 cor. din repartitie, iar restul dela stat incuviințat sub Nr. 17840 și se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului aies. Cvartir și grădină în natură.

2. Bulzești de jos. Salarul se plătește 600 cor. din repartitie, iar restul dela stat incuviințat sub Nr. 171779/914 pe baza documentelor învățătorului, care va fi instituit. Cvartir și grădină în natură.

3. Dupapiatra Sat cu Dupapiatra Porcuroa. Salarul se plătește 800 cor. din repartitie, iar restul dela stat incuviințat sub Nr. 37030/915. Cvartir și grădină în natură.

4. Craciunești. Salarul se plătește 400 cor. din repartitie, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

5. Grohot. Salarul se plătește 600 cor. din repartitie, iar restul dela stat pus în vedere sub Nr. 147568/914. Cvartir și grădină în natură.

6. Luncoiu de sus. Salarul se plătește 600 cor. din repartitie, iar restul s'a pus în vedere dela stat. Cvartir și grădină în natură.

7. Ormișdea. Salarul se plătește 1000 cor. din repartitie, iar restul dela stat. Lemne de foc 3 stângini din care este a să încălzi și sala de învățământ. Competințele cantonale aproximativ 100 cor. Cvartir și grădină în natură.

Cei instituit va avea să conducă strană dela începutul utrenii. Dintre competenți va fi preferit care va fi în stare să conducă corul existent.

8. Scroafa. Salarul se plătește 300 cor. din repartitie, iar restul dela stat, incuviințat sub Nr. 161619/913 și se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului care va fi instituit. Cvartir și grădină în natură.

9. Tomnatecul de jos și de sus. Salarul se plătește 400 cor. din repartitie, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

Cei aleși sânt datorii a propune și în școala de repetiție, a instrua elevii în cântări, a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopopesc în termenul deschis și să se prezenteze în vreo Duminecă sau sărbătoare spre a cânta și a se face cunoscuți poporului.

Brad, la 23 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Zarandului în conțelegere cu comitetele parohiale.

V. Damian,
protopop.

Nr. 317/1918 prot.

(193) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala elem. gr.-or. română din Hașfalău (Hejjasfalva) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele:

1. Salar de 1200 coroane.

2. Cvartir corespunzător în edificiul școlii.

3. Un pătrar de jug. grădină.

Învățătorul ales este obligat a prevedea instrucțiunea elevilor de toate zilele și a celor de repetițiune, a conduce în Dumineci și sărbători elevii la biserică și a cânta la sfânta liturgie.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta aptitudinea în cântări.

Sighișoara, 30 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Soharu, protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Cererile de concurs, instruite conform legilor din vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții cu prealabila incuviințare a subsemnatului, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Abrud, 16 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Abrudului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopop.

Nr. 281/918

(202) 1—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă neputinciosul paroh Luca Botean din parohia de cl. III Geoagiu de Jos-Joseni se publică de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele capelanului vor fi jumătate din cele fasonate în coala B pentru întregirea dotației dela stat, cum și congrua ce se va da prin P. V. Consistor capelanilor.

Reflectanții să-și înainteze rugărilor provăzute cu documentele prescise la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul fixat și să se prezinte în parohie, — pe lângă observarea prescrierilor regulamentare, — în vreo Duminecă sau sărbătoare pentru a servi, cânta și cuvânta, resp. a face cunoștința poporului.

Geoagiu-Algyógy, la 30 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici,
protopop.

Nr. 452/1918 prototp.

(192) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională ort. române din Vecerd, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:

1. Salar conform normelor în vigoare dela biserică și din repartitie dela popor, computându-se cvincvenalele numai după anii serviciu la această școală.

2. Locuință în edificiul școlii.

3. Relut de grădină.

Învățătorul ales este obligat a instrua elevii școlii de toate zilele și de repetiție și a cerceta biserica cântând cu ei la sf. liturgie în Dumineci și sărbători.

Reflectanții la acest post să înainteze cererile însoțite cu documentele reglementare subsemnatului în termenul sus indicat și să se prezenteze în comună spre a face cunoștință cu poporul în biserică.

Agnita, 31 Iulie 1918.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Joachim Muntean,
protopop.

**D-TA
EȘTI
,
ULTIMUL
OM!**

care nu știe, că pudra-Diana și crema-Diana sânt cele mai bune mijloace pentru îngrijirea pielii și a frumuseței.

Doză de probă 3—K
Doză mare . . 6—K

De vânzare pretutindenii!